

Hautausmaat ja viheralueet

Webinaarisarja: Kuule ja kysy Kirkon ympäristödiplomista ti 4.3.2025

Outi Soukainen

Hautausmaat ja viheralueet

Seurakunnilla on **hautaustoimilain ja kirkkolain mukaisesti velvollisuus ylläpitää hautausmaita** Ne kertovat **kulttuuriympäristöinä** paikkakunnan henkilöhistoriasta ja pysäyttävät satunnaisen kävijän maamme historian äärelle sankarihaudoilla ja yhteismuistomerkeillä. Hautausmaat ovat puistomaisesti hoidettuina monesti myös **osa paikkakuntansa viherverkkoa, taajamien keuhkoja ja hiilinieluja**. Hautausmaiden **monilajinen** puusto ja muu **kasvillisuus** mahdollistavat linnuille **pesintä- ja suojapaikkoja**. Kukkivat pensaat ja perennaryhmät lisäävät hyönteisten ja perhosten **runsautta**.

KIRKON
YMPÄRISTÖ-
DIPLOMI

Hautausmaat ja viheralueet

Lainsäädäntö ja määräykset: jäte-, vesi-, terveydensuojelu-, polttoaine-, kasvinsuojelu jne.

Luonnon monimuotoisuus-biodiversiteetti vai luontokato. Monimuotoisuuden heikkeneminen johtuu 1. ilmastonmuutoksesta, 2. muutoksesta maan ja merien käytössä, 3. luonnonvarojen ylikulutuksesta, 4. saasteista sekä 5. vieraslajeista.

Yhteistyö ja viestintä

Hautausmaat ja viheralueet (luku 8.)

Hautausmaat ja viheralueet - evl.fi

Minimikriteerit:

Hautausmaan hoitosuunnitelma

Toimenpide:

Seurakunta laatii tai päivittää hautausmaidensa hoitosuunnitelman.

Hoitosuunnitelmassa tulee ottaa huomioon ylläpidon ympäristönäkökulmat.

Perennahoito

Toimenpide:

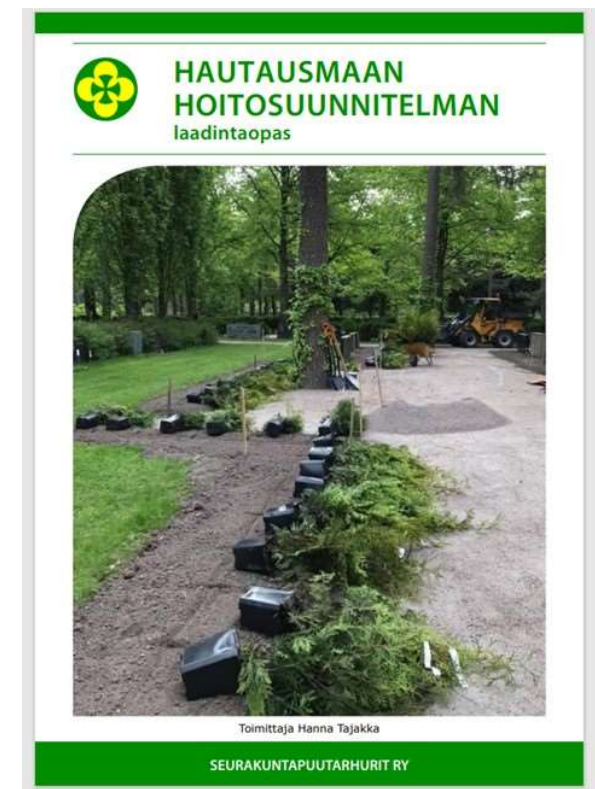
Perennahoidon eduista kerrotaan asiakkaille, asiakkaille tarjotaan perennahoitoa ja perennahoito hinnoitellaan kilpailukykyiseksi.

Hautausmaan hoitosuunnitelma

Hoitosuunnitelman suositeltava sisältö:

- Vuosikello
- Hoitovastuut
- Kunnossapitotaso ja kunnossapitoluokitus (RAMS)
- Kunnossapitotehtävien sisältö
- Kunnossapitoon varatut resurssit
- Kunnossapidon kehittäminen

+ ylläpidon ympäristönäkökulmat

Perennahoito

Ympäristödiplomissa edellytetään, että seurakunta kertoo omaisille perennahoidon ympäristöhyödyistä sekä tarjoaa hoitohaudoille perinteisen kesäkukkahoidon vaihtoehtoina perennahoitoa ja täysin kukkapesätöntä nurmihoitoa.

Pisteet

Hautausmaiden ja viheralueiden kulttuuriarvojen inventointi (8 pistettä)

Hautausmaiden, piha- ja puistoalueiden luontoarvojen inventointi (5 pistettä)

Kevyemmän hoidon alueet (2 pistettä)

Monivuotiset kasvit (2 pistettä)

Vieraslajien torjunta (3 pistettä)

Pisteet

Kemikaalihaittojen ehkäisy (5 pistettä)

Vedenkulutuksen pienentäminen (3 pistettä)

Koneiden ympäristövaikutukset (3 pistettä)

Vainajan tuhkaamisen ympäristövaikutukset (6 pistettä)

Hautaukseen liittyvät ekologiset vaihtoehdot (3 pistettä)

Pisteet

Hautojen hoitoon ja vainajien muistamiseen liittyvät ympäristönäkökulmat (3 pistettä)

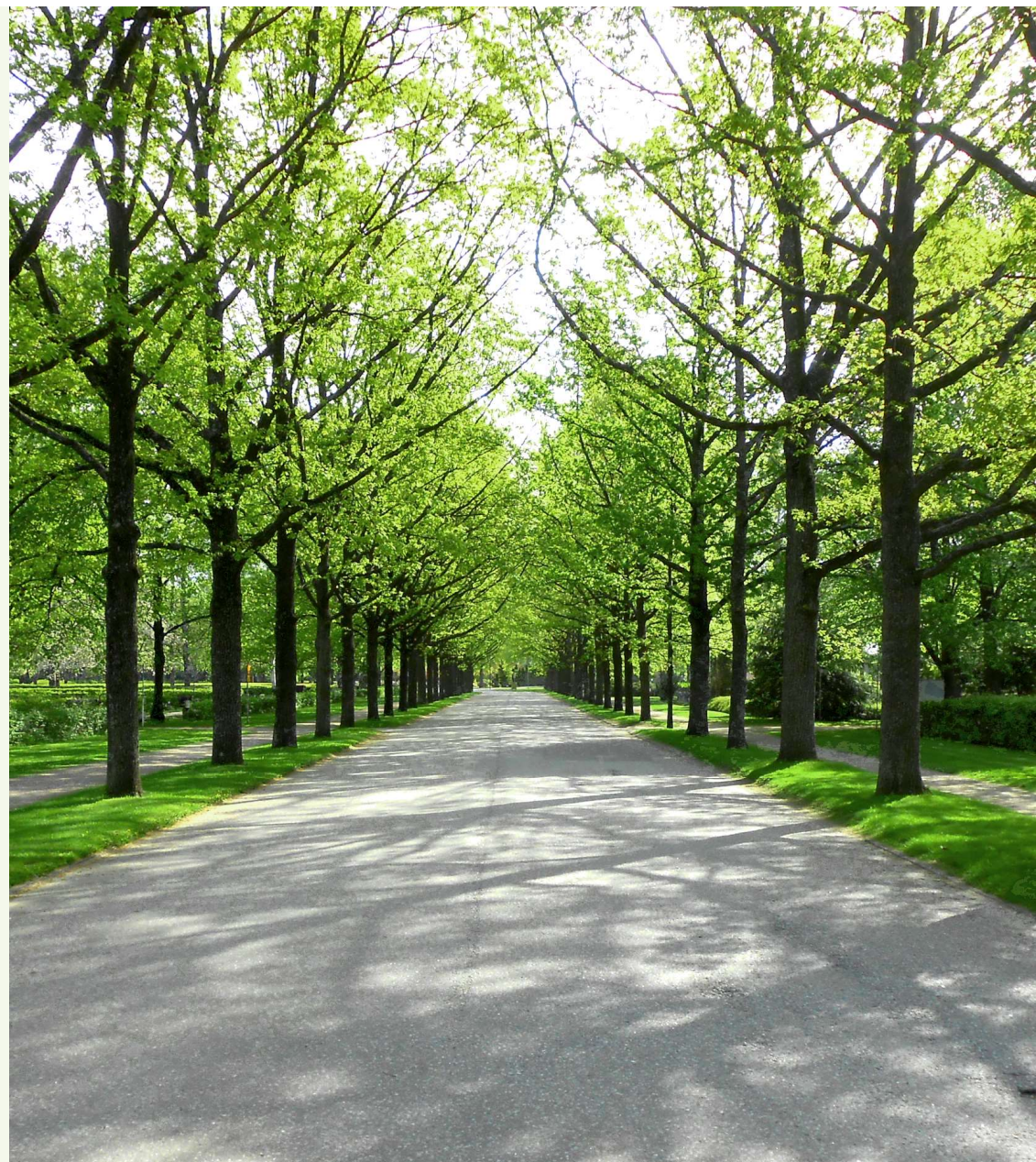
Hautakivien uusiokäyttö (3 pistettä)

Hautausmaiden ympäristökasvatuksellisten arvojen hyödyntäminen (3 pistettä)

Hautausmaahenkilöstön ympäristökoulutus (5 pistettä)

Muut toimenpiteet (5 pistettä)

Yhteensä 59 pistettä

Kirkon ympäristödiplomin käsikirja

[Ympäristökäsikirja - evl.fi](https://www.evl.fi/ymparistokasikirja)

Hautausmaan hoitosuunnitelman laadintaopas

[Hautausmaan hoitosuunnitelma - EVL Plus](#)

Hautausmaan kulttuuriarvojen vaaliminen

[Hautausmaan kulttuuriarvojen vaaliminen - EVL Plus](#)

Arkkujen ja uurnien laatujärjestelmä

[Suomen Hautaustoiminnan keskusliitto Ry - Linkit](#) | [Suomen Hautaustoiminnan keskusliitto Ry](#)

Toivon puutarha

[Etusivu](#)

Kiitos!

KIRKON
YMPÄRISTÖ-
DIPLOMI